

У НУМАРЫ

<u>Навіны</u>	<u>Навуковая праца</u>
Кніга водгукаў	
Урачыстае адкрыццё выставы	Заслаўе ў беларускай культуры
Выстава да Дня Перамогі	
Удзел у гарадскім свяце “Дзень Перамогі”	Старонкі старых газет або згадкі аб Заслаўі
У музеі тэлеканал “Беларусь-24”	
Успаміны і персаналіі	

Навіны

Кніга водгукаў

2017

“Група ветеранов ОАО “Гомельстекло” благодарит сотрудников музея о удивительном повествовании о истории г. Заславль. Спасибо! Просьба организовать сувенирные свистульки “Пищик” – самый интересный и просторй музыкальный инструмент” (старшыня савета ветэранаў Кірык Л.А., 4 красавіка).

“Я из Москвы в командировке. У подруги в гостях. Посещение Беларуси греет душу ровным теплом жителей, обязательностью людей, исполняющих свою работу, чистотой белорусских просторов...Спасибо, родные соседи...И особое спасибо за дружеское сопровождение по залам доброй женщине Антонине Ивановне [Арцем’ева]. Каждое слово – драгоценный подарок” (навуковая супрацоўніца з Масквы С.М. Нейман, Расійская Федэрацыя, і яе сяброўка з Заслаўя С.П. Цуранава, 2 мая).

“Большое спасибо работникам историко-культурного музея за внимательное, уважительное отношение к посетителям музея и их работу

по сохранению белорусского наследия” (С.І. Баяранка, г. Барысаў, 5 мая).

“Мы, курсанты ГУО “ИПС РБ” [Інстытут памежнай службы Рэспублікі Беларусь] выражаем глыбокую благодарность сотрудникам музейно-выставочного комплекса “Заславль”, а особенно экскурсоводу Маргарите Олеговне [Шляхціцава] за очень интересную и познавательную экскурсию... Ещё нам понравилась экскурсия на мельницу... Выражаем уверенность в том, что Ваш музей будет воспитывать патриотов своей Родины. Успехов Вам. Спасибо!” (группы 122 і 124, 21 мая).

*Кніга водгукаў музея-запаведніка,
якая захоўваецца ў музейна-выставачным комплексе*

“Представители клуба ЮНЕСКО “Возраст в действии” г. Минск, находясь под глубоким впечатлением после посещения славного города Заславля и музейного комплекса, выражаем признательность за проведение интересной, познавательной экскурсии. Благодарим работников музея за любовь к истории родного города и родного края. Всех Вам благ” (8 июня).

“Благодарим за интересную экскурсию по музею: общение, приятное времяпровождение, познавательную работу, позитивные личностные качества экскурсовода” (группа пенсіянераў з Санкт-Пецярбурга, Расійская Федэрацыя, 22 ліпеня).

“Dėkojame už ekspoziciją ir demesio” (“Дзякуй за экспазіцыю і ўвагу”, Olga iš Vilniaus [Вольга з Вільнюса], Літоўская Рэспубліка, 12 жніўня).

“Коллектив кафедры русского языка и культуры речи Военной академии Республики Беларусь сердечно благодарит Тамару Андреевну [Гудына] за увлекательную экскурсию, за возможность интерактивного участия в экскурсии, за прекрасное настроение и незабываемые впечатления!!!” (загадчык кафедрай С.С. Хараненка, 15 жніўня).

“Мы приехали из Москвы – потомки Кириловского Юрия Львовича. Он был директором Заславльской СШ в 1944 г. Он же вёл там много предметов...Мы чтим его память, так как его очень любим и уважаем... И большое спасибо замечательным сотрудникам музея!!!” (Стралецкая, Залесава, г. Масква, Расійская Федэрацыя, 17 жніўня).

Урачыстае адкрыццё выставы

6 мая ў музейна-выставачным комплексе музея-запаведніка адбылося ўрачыстае адкрыццё сумеснай з пракуратурай Мінскага раёна выставы “Пусть память говорит в сердцах”, прысвечанай памяці ахвяр генацыду беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

На фота, злева-направа: А.П. Мякіннік, І.В. Ціхонка, А.Л. Рудзішкін, У.І. Юргевіч, С.П. Карташова, Н.В. Фалькоўская, В.П. Шкурскі, І.В. Сабалеўская

У арганізацыі адкрыцця гэтай выставы прымалі ўдзел не толькі супрацоўнікі музея-запаведніка, але і супрацоўнікі ды выхаванцы

Заслаўскай школы мастацтваў, якія значна дапамаглі насычыць эмацыйны кампанент мерапрыемства, падкрэслілі музыкай найбольш важныя моманты.

На ўрачыстым адкрыцці прысутнічалі запрошаныя ганаровыя госці: старшыня Мінскага райвыканкама Уладзімір Іосіфавіч Юргевіч і яго намесніца – Ірына Васілеўна Ціхонка, пракурор Мінскага раёна Аляксандр Леанідавіч Рудзішкін, начальнік аддзела прызыва на ваенную службу ваеннага камісарыята Мінскага раёна Мінскай вобласці Наталля Валер'еўна Фалькоўская, старшыня Мінскага раённага аб'яднання арганізацый прафсаюзаў Аляксандр Пятровіч Мякіннік, старшыня Заслаўскага гарадскога выканаўчага камітэта Святлана Пятроўна Карташова, дырэктар Заслаўскай школы мастацтваў Валерый Пятровіч Шкурскі.

На мерапрыемстве адкрыцця таксама прысутнічалі заслаўскія вучні і неабыякавыя да акрэсленай вышэй праблемы грамадзяне горада Заслаўя.

Пасля завяршэння ўрачыстай часткі мерапрыемства адкрыцця выставы “Пусть память говорит в сердцах”, ганаровых гасцей чакаў працяг – знаёмства з выставай “Жывая памяць аб вайне”, якое для іх здзейсніла намесніца дырэктара музея-запаведніка І.В. Сабалеўская.

Выстава “Пусть память говорит в сердцах” будзе дзейнічаць увесь 2022 год. Запрашаем усіх зацікаўленых наведаць выставу, схіліць сваю галаву перад жахамі знішчэння мірнага насельніцтва ў гады Вялікай Айчыннай вайны, ушанаваць сваёй увагай і спагадай памяць бязвінных ахвяр.

Супрацоўнікі музея-запаведніка шчыра ўдзячныя пракуратуры Рэспублікі Беларусь за дапамогу ў справе захавання гістарычнай памяці. Больш падрабязна даведацца пра ўрачыстую падзею адкрыцця Вы можаце з дапамогай матэрыялаў газеты “Прысталічча”: №19, серада, за 11 мая 2022 г.

Выстава да Дня Перамогі

Можна безліч разоў спрачацца пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны, мець розныя меркаванні наконт асобных праблем гэтай велізарнай сваім ахопам трагедыі, аднак, дакладна, што ніхто не адмовіць у тым, што захаванне памяці аб гэтых падзеях з'яўляецца нашым духоўным абавязкам перад нашымі продкамі, якія зведалі ўсе жахі самай вынішчальнай у свеце вайны.

У Дзень Перамогі варта згадаць Герояў, якія са зброяй у руках змагаліся супраць нямецкіх захопнікаў і іх памагатых, згадаць мірных ахвяр, што пагінулі ў карных аперацыях, аблавах, канцэнтрацыйных лагерах, пад час баявых дзеянняў... Памяць – лепшая наша ўдзячнасць за стойкасць і мужнасць продкаў, памяць – лепшы спосаб выказаць жаль аб тых, хто пакінуў гэты свет у жахлівых пакутах.

Выстава “Жывая памяць аб вайне” ў музейна-выставачным комплексе

Дзень Перамогі як ратунак чакалі мільёны людзей, мільёны змагаліся за тое, каб ён надыйшоў як мага хутчэй. Гэта была Перамога жыцця над смерцю, дабрыні і міласэрнасці над жорсткасцю і нянавісцю, міра над вайной. На жаль, пабачыць гэты Дзень было суджана далёка не кожнаму...

Гэта наша вялікая агульная памяць, адна на ўсіх... Яе мы маем захоўваць разам. Менавіта гэта мэта ляжыць у аснове нашай выставы “**Жывая памяць аб вайне**”, прысвечанай Дню Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. На выставе дэманструюцца творы беларускіх мастакоў Пятра Дурчына, Леаніда Шчамялёва, Мікалая Дучыца ды іншых. Гэтыя творы дапамагаюць нам прасякнуцца памяццю, адчуць яе сэрцам, а таксама – адчуць яскрава, якім жа цудоўным з’яўляецца мірны свет, свет без вайны.

Выстава дзейнічае ў музейна-выставачным комплексе музея-запаведніка з 6 па 31 мая, у аснове яе ляжаць прадметы, прадстаўленыя Нацыянальным цэнтрам сучасных мастацтваў Рэспублікі Беларусь, а таксама – фондамі нашага музея-запаведніка.

Удзел у гарадскім свяце “Дзень Перамогі”

Нашы супрацоўнікі ўдзельнічалі ў гарадскім свяце “Дзень Перамогі” – у мітынг, ускладанні кветак да мемарыялаў, якія адбываліся 9 мая ў Заслаўі. Апрача таго, музей-запаведнік у гэты святочны Дзень арганізаваў бясплатны прыём наведвальнікаў, каб і нам зрабіць свой унёсак у агульную справу арганізацыі святкавання.

Мітынг на плошчы перад гарвыканкамам, Заслаўе, 9 мая 2022 г.

Аб'екты музея-запаведніка ў Дзень Перамогі наведала вялікая колькасць зацікаўленых мінуўшчынай сваёй Айчыны людзей, было шмат сем'яў з дзецьмі. Таксама, сярод іншых гасцей, музейна-выставачны комплекс наведаў узвод салдат тэрміновай службы з Валоўшчыны. Асабліва іх уразілі выставы “Пусть память говорит в сердцах” і “Живая памяць аб вайне”, якія раскрываюць старонкі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Для беларусаў Дзень Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне – гэта не проста словы і свабодны ад працы дзень, але вечны след у сэрцы пакаленняў, нязгасная памяць аб продках.

У музеі тэлеканал “Беларусь-24”

10 мая ў музей-запаведнік завітала здымачная група тэлеканала “Беларусь-24”. Складалася яна з трох супрацоўнікаў тэлеканала: Аліны

Нявойна – журналіст, Павел Кіцель – рэжысёр, Канстанцін Неўмяржыцкі – аператар. Здымкі праводзіліся ў межах перадачы (праекта) “Мода на культуру”. Група працавала на шэрагу аб’ектаў музея-запаведніка: музейна-выставачным комплексе (галоўным чынам – экспазіцыя “Гандлёвая лаўка к. XIX-п. XX стст.”), этнаграфічным комплексе “Млын”, Дзіцячым музеі міфалогіі і лесу.

Галоўны захавальнік фондаў музея-запаведніка А.К. Рак у вобразе гаспадара гандлёвай лаўкі і журналіст тэлеканала “Беларусь-24” А. Нявойна

Аліна Нявойна вяла зацікаўленую гутарку з супрацоўнікамі музея-запаведніка: А.К. Ракам, Т.А. Гудына, Г.І. Гарбачонак, І.Г. Кандратовічам. А.К. Рак і Т.А. Гудына выступалі ў тэатралізаваных вобразах – гаспадара гандлёвай лаўкі і Бабы Ягі суадносна. Вобразы гэтыя атрымаліся даволі каларытнымі, дзякуючы іх прафесіяналізму, а таксама – прафесіяналізму здымачнай групы.

Пазней, па выніках дадзеных здымак у межах перадачы (праекта) “Мода на культуру”, выйшлі дзве серыі (два рэпартажы), пабачыць якія можна ў вольным доступе на відэахостынг www.youtube.com.

Шчыра ўдзячныя здымачнай групе тэлеканала “Беларусь-24” за паспяховую супрацу, за дапамогу ў папулярызацыі нашай культурнай і гістарычнай спадчыны!

Успаміны і персаналіі

Працягваем друк успамінаў Аляксандра Калбаскі (пачатак у №9). Дадаткова адзначаем, што матэрыял, адлюстраваны ва ўспамінах, цэласна сфармаваўся ў 1999-2000 гг., таму не ўсе закранутыя ў ім аспекты могуць цалкам адпавядаць сённяшняму бачанню спецыялістаў музейнай справы. Матэрыял друкуецца фактычна без зменаў (або з мінімальнымі), апроча, галоўным чынам, загадаў скарачэння аб'ёму [Рэд.]

Як пачыналася

МУЗЕЙНЫ НАВІГАТАР,

ЦІ ПАРАДЫ МУЗЕЙНАГА ДЫРЭКТАРА

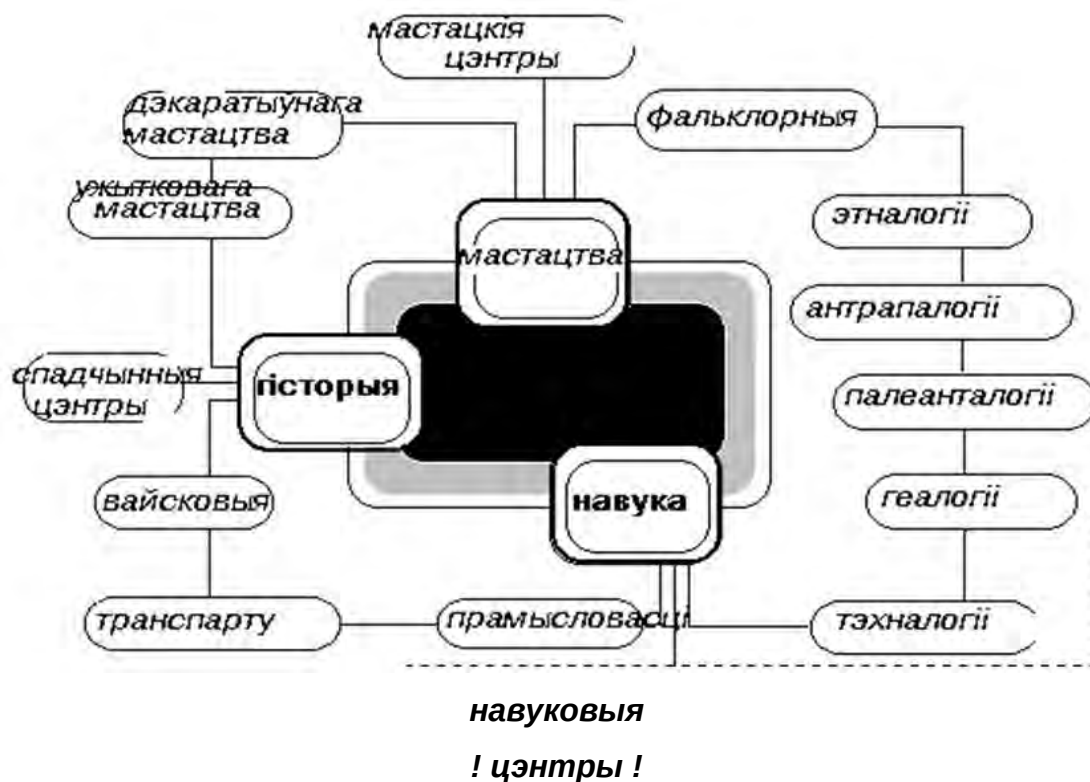
Што сабою ўяўляе структура кіравання заходнім музеем?

Аляксандр Калбаска.

Прэзентацыя кнігі “Памяць: гісторыка-дакументальная хроніка Заслаўя”, 2000 г.

Якім чынам устанавіць “музейнае сваяцтва” з базавымі дысцыплінамі?

ХАРАКТ. РЫСЫ	"КЛАСІЧНЫ МУЗЕЙ"	ЛІК (1- 5)*	ЭКАМУЗЕЙ ("НОВЫ" МУЗЕЙ)
Першапачатковыя межы музея	Музейны будынак і тэрыторыя, што да яго прымыкае, (калі такая маецца)		Вызначаная і аб'яўленая геаграфічная тэрыторыя: ад адзінкавай вескі ці нават маленькага зямельнага надзела (прыродны запаведнік ці гістарычная мясціна) да важных прыродных, гістарычных ці палітычных рэгіёнаў, альбо ўсёй правінцыі, як у выпадку, калі нацыянальныя музеі з экамузейнымі альбо "новамузеялагічнымі" з'явамі.
Асноўны акцэнт на навуковую работу і камунікацыі музея	Базіруецца пераважна на музейных калекцыях: можа быць спецыялізаваным ці абмежаваным рамкамі (напрыклад, вузкагаліновы музей), або		Міждысцыплінарны падыход і да прыроднай, і да гістарычнай спадчыны на вызначанай геаграфічнай тэрыторыі – як у галоўным будынку ці цэнтры, так і ў спецыялізаваных ці дэцэнтралізаваных галінах. Калекцыянаванне, кансервацыя і пошукі з'яўляюцца прыярытэтнымі, але яны сфакусіраваны на ўсіх маючых адносіны да справы аб'ектах як унутры, так і па-за межамі музея, разам з

	шырокамаштабным, напрыклад, агульны ці шматдысцыплінарны музей)		вывучэннем, кансервацыяй і інтэрпрэтацыяй прыроднага і гістарычнага ландшафта, і пісьмовых, і вусных запісаў /калектыўная памяць тэрыторыі і насельніцтва/.
Арганізацыйныя прыярытэты	Выцякаюць з музейнай структуры аддзелаў, заснаваных на спецыялізаваных навуковых дысцыплінах і экспертызе		Дасягаецца сапраўды міждысцыплінарны падыход у музейных выстаўках і іншых камунікатыўных метадах як мэтавы прыярытэт, нават калі персанал і яго арганізацыя з'яўляецца зборным.
Успрыманне спажыўцоў	Перавага аддаецца наведвальнікам музея		Баланс паміж: (а) усім насельніцтвам тэрыторыі ці абшчыны, без дыскрымінацыі па часе і ўльтыматыўнай перавагі наведвальнікаў над ненаведвальнікамі; (б) турыстамі і іншымі наведвальнікамі тэрыторыі і абшчыны; (в) будучымі пакаленнямі (а) і (б).
Кантроль і ўлада	Пераважна кантроль і кіраванне ўстанаўліваюцца персаналам музея; арганізацыі сяброў адыгрываюць у асноўным ролю грамадскай падтрымкі без, альбо з абмежаваным прыцягненнем да кіраўніцтва і рэальнаму правядзенню палітыкі		Музейная палітыка і праграма дзейнасці дэмакратычна кантралюецца прадстаўнікамі тэрыторыі, праз сапраўднае партнёрства паміж штатным калектывам і насельніцтвам, альбо праз прадстаўнічыя арганізацыі (выбарны камітэт мясцовых аўтарытэтаў, удзельнікаў таварыстваў музея, іншыя мясцовыя суполкі), прадстаўленне магчымасці для актыўнай добраахвотнай практычнай і грашовай дапамогі.

* 1 = пераважае "класічнае" вызначэнне;

2 = больш падобна на "класічны" музей, чым на экамузей ці на "новы музей";

3 = роўны баланс паміж абодвума;

4 = больш падобна на экамузей, чым на "класічны" музей;

5 = пераважае экамузейнае вызначэнне.

ЯКІ ЛІК НАБРАЎ ВАШ МУЗЕЙ ?

Да 13: паказвае на музей з вельмі традыцыйным персаналам і музейнымі каштоўнасцямі; у вельмі спецыялізаваным музеі гэта можа не быць праблемаю, але для рэгіянальнага ці лакальнага музея павінна стаць прычынаю турботы;

Ад 14 да 20: выглядае павярхоўнаю абшчына і арыентуючымся на асяроддзе музей; многія саманазваныя экамузеі ва ўсім свеце не набяруць большы лік, чым гэты;

Звыш 20: паўнакроўны экамузей. Мянняйце назву, перадрукоўвайце статутныя дакументы і далучайцеся да МІНОМА, Міжнароднага Руху за Новую Музеялогію.

*Аляксандр Калбаска, прафесар ЕГУ,
дырэктар Запаведніка ў 1988-1994 і 1997-2000 гадах,
aliaksandr.kalbaska@ehu.lt*

Навуковая праца

Заслаўе ў беларускай культуры

Далёка не кожнаму гораду шчасціць мець свайго мастака, які верна, праз гады выяўляе яго дзівосныя краявіды, адлюстроўвае асаблівы каларыт кожнай пары года, захапляецца яго гісторыяй і шторазавай непаўторнасцю яе праяў, шукае новыя магчымасці выяўлення страчанай спадчыны продкаў – той, што засталася толькі ва ўспамінах. Напэўна, а калі крыху паразважаць, то і дакладна можна казаць пра тое, што ніхто іншы з мастакоў так працягла і плённа не пісаў краявіды Заслаўя, як творца, аб якім пойдзе далей гаворка.

Гэтым мастаком з'яўляецца Віктар Мікалаевіч Данілаў. Хоць родам ён паходзіць і з Расіі, але вельмі шмат гадоў ужо жыве ў Беларусі, прасякнуўся

сэрцам любоўю да яе прыроды і гісторыі, а найбольшую частку гэтай любові захапіла менавіта Заслаўе, што нельга з прыемнасцю не адзначыць. Цяжка адразу падлічыць, колькі ім было створана карцін заслаўскай тэматыкі, але дужа багата, і алеем, і акварэллю пісаных.

*Віктар Данілаў, “Заслаўе. Спаса-Праабражэнская царква”, 2015 г.;
памеры крыху зменены, у выніку тэхнічнай абрэзкі выявы*

Апрача таго, трэба сказаць, што Віктар Мікалаевіч вельмі любіць здымаць Заслаўе ды яго жыхароў на свой прафесійны фотаапарат, з якім амаль ніколі не развітваецца. Яго заслаўская фотакалекцыя за гады напоўнілася значнай колькасцю яркіх і якасна выбраных кадраў – старонак жыцця горада, яго візуальнай гісторыі.

Неацэнную дапамогу Віктар Данілаў на працягу гадоў аказвае нашаму музею-запаведніку, з якім актыўна супрацоўнічае: заўжды знаходзіць магчымасць падтрымаць калектыў музея ў самых розных яго мерапрыемствах, праводзіць у іх межах выставы і майстар-класы, дае карысныя падказкі і парады, якія дапамагаюць палепшыць пэўныя моманты арганізацыі працы. Пэўная колькасць работ Віктара Мікалаевіча, прысвечаных заслаўскай тэматыцы, захоўваецца ў фондах нашага музея-запаведніка.

Віктар Данілаў робіць выставы ў самых розных гарадах Беларусі і Расіі, таму шмат дзе, дзякуючы яго работам заслаўскай тэматыкі, наведвальнікі гэтых выстаў атрымалі магчымасць завочна пазнаёміцца з Заслаўем, прасякнуцца яго прыгажосцю ды старажытнасцю. Актыўнасці яго можна пазайздросціць, бо ён у свае 75-ць гадоў паспявае зрабіць часта нашмат больш, чым яго маладыя калегі па мастацкай справе.

*Віктар Данілаў, “Заслаўе. Сакавік. Рака Чарніца”, 2019 г.;
памеры крыху зменены, у выніку тэхнічнай абрэзкі выявы*

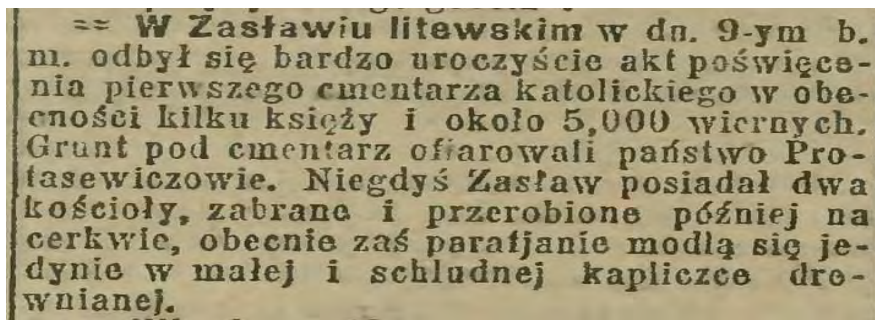
З дапамогай Віктара Мікалаевіча Заслаўе было чарговы раз упісана ў беларускую мастацкую культуру, дзе яго працы займаюць асобную, заўважную старонку. Але, яшчэ выдатнейшым з'яўляецца тое, што творца не спыняецца і працягвае свае пошукі ў галіне заслаўскай тэматыкі, таму маем чакаць на новыя работы – плён гэты яшчэ будзе памножаны на талент і шчырую працу.

Старонкі старых газет або згадкі аб Заслаўі

На цікавую і арыгінальную інфармацыю, у тым ліку – на гістарычную, можна натрапіць цалкам выпадкова, калі гартаеш сваю стужку навін у сацыяльных сетках. У выпадку гістарычнай інфармацыі асабліва карыснай з'яўляецца сацыяльная сетка "facebook", у якой маюць акаўнты прафесійныя навукоўцы і краязнаўцы, робяць допісы (пасты), адпаведна тэматыцы сваіх пошукаў і цікаўнасцяў. Апрача таго, ёсць у facebook і адмысловыя асяродкі – суполкі (групы) гістарычнай скіраванасці, якія збіраюць і публікуюць адпаведны кантэнт. Да такога кшталту асяродкаў адносіцца і суполка "Культурная спадчына Габрыелі Пузыны ў Беларусі". Габрыеля Пузына – творчая асоба, якая родам паходзіла з Вільні, была паэткай і пісьменніцай, у ліку знаёмых мела такога вядомага творцу XIX ст. як Уладзіслаў Сыракомля. У шэрагу разнастайных матэрыялаў па гісторыі Беларусі ў стужцы суполкі, прысвечанай спадчыне Габрыелі Пузыны, сустракаюцца і арыгінальныя матэрыялы па гісторыі Заслаўя, напрыклад, – польскамоўныя артыкулы з перыядычных выданняў к. XIX-п. XX стст.

(першы надрукаваны ў №23). Трэцім з іх ліку прапануем Вашай увазе артыкул за 1907 г., які падаецца ніжэй у перакладзе на беларускую.

Артыкул з выдання “Кур’ер Польскі” (1907 г.), прысвечаны адкрыццю каталіцкіх могілак у Заслаўі

ЗАСЛАЎЕ ЛІТОЎСКАЕ.

АСВЯЧЭННЕ ПЕРШЫХ КАТАЛІЦКІХ МОГІЛАК

“У Заслаўі Літоўскім дня 9-га бягучага месяца [лістапада – Рэд.] вельмі ўрачыста прайшоў акт асвятчэння першых каталіцкіх могілак у прысутнасці некалькіх ксяндзоў і каля 5.000 вернікаў. Зямлю пад могілкі ахвяравала сям’я Пратасевічаў. Калісьці ў Заслаўі былі два касцёлы, пазней яны былі забраныя і пераробленыя на цэрквы, а цяпер парафіяне моляцца толькі ў малой акуратнай драўлянай каплічцы”.

У час адкрыцця каталіцкіх могілак Заслаўскія ўладанні належалі Беатрысе Пратасевіч, таму цалкам натуральна, што менавіта паны Пратасевічы, якія былі каталікамі, ахвяравалі пад іх зямлю. Пэўны перыяд каталіцкі касцёл меў складанасці з будаўніцтвам новых храмаў з цэглы (яно было забаронена), а таксама і з іншымі патрэбнымі вернікам справамі, бо ў Расійскай імперыі каталіцызм значным чынам абмяжоўваўся ў правах. Але, пасля выдання імператарам Мікалаем II у 1905 г. Маніфеста, гэтыя забароны былі адменены, таму цалкам натуральна, што адкрыццё каталіцкіх могілак у 1907 г. адбылося ўдала і без складанасцяў [Рэд.]

* “Кур’ер Польскі”, № 287, 18 лістапада 1907 г. (Kurjer Polski nr 287, 18 października 1907 г.)

Выданне не з’яўляецца камерцыйным: распаўсюджваецца дармова (бясплатна) і выключна ў адукацыйных і асветніцкіх мэтах для знаёмства з працай і здабыткамі ДУ «ГКМЗ «Заслаўе».

Газета «Заслаўскія Зборы» існуе толькі ў электронным выглядзе, з мэтай рэалізацыі шырокага доступу да яе матэрыялаў праз сетку «Інтэрнэт», а таксама – ашчаднага стаўлення да прыродных рэсурсаў.

Рэдкалегія: Сабалеўская І.В., Арцёмьева І.Д., Пакінка А.В., Кандратовіч І.Г.

Рэгулярнасць: газета выдаецца раз на месяц.